

Ministerstvo vnitra

Atestace eSSL - příprava veřejnoprávních původců na nasazení atestované eSSL a řešení krizových situací

PhDr. Daniel Doležal, Ph.D., Mgr. Denisa Klempířová,

JUDr. Vladimír Voráček

Odbor archivní správy a spisové služby MV

15. 5. 2026

Veřejnoprávní původci a atestace eSSL

- Všichni veřejnoprávní původci jsou povinni vykonávat od 1. 1. 2027 („rozhodný termín“) spisovou službu v eSSL a uvést své spisové služby do souladu **se zákonem č. 499/2004 Sb.**, o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů („archivní zákon“), **vyhláškou č. 259/2012 Sb.**, o podrobnostech výkonu spisové služby a **Národním standardem pro elektronické systémy spisové služby** („NSESSS“).
 - Tzv. technickou novelou archivního zákona byli v roce 2024 veřejnoprávní původci rozděleni na ty, kteří mají povinnost vykonávat spisovou službu v eSSL s atestem, a na ty, kteří tuto povinnost nemají.
- Atestací eSSL rozumíme posouzení souladu eSSL s archivním zákonem, vyhláškou č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby a NSESSS.
 - Výsledkem kladného posouzení je vydání atestu.
- Dodavatelé eSSL nesmí od 1. 7. 2025 nabízet a zahájit dodávání eSSL bez atestu veřejnoprávním původcům s povinností výkonu spisové služby v elektronické podobě v atestovaném eSSL.

Výjimky z atestací eSSL

- Veřejnoprávní původci dokumentů uvedení v poslední větě § 63 odst. 3 archivního zákona:
 - školy a školská zařízení,
 - obce, které nemají pověřený obecní úřad a obce bez stavebního a matričního úřadu, organizační složky těchto obcí, těmito obcemi zřizované nebo zakládáné právnické osoby.
- eSSL, který je součástí IS pro nakládání s utajovanými informacemi.

Čekají nás další změny legislativy?

- Do dnešního dne získali atest tři dodavatelé, atestační středisko nyní zpracovává tři objednávky, další objednávky atestací eSSL se očekávají.
 - Implementace eSSL s atestem v případě některých velkých původců bude probíhat i několik let.
- Ministerstvo vnitra již deklarovalo odklad povinností veřejnoprávních původců (ústřední správní úřady 1. 1. 2029 a ostatní 1. 1. 2030) - <https://mv.gov.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-navrhuje-posun-spusteni-vybranych-informacnich-systemu-verejne-spravy-prioritou-je-bezpecnost-a-stabilita.aspx>
 - **Odklad povinností závisí na legislativním procesu.**
 - Pokud k odkladu povinností dojde, tak **čas je vymezen pro veřejnoprávní původce k pořízení a implementaci eSSL, který splňuje legislativu** v oblasti výkonu spisové služby.
 - **Stávající výjimky z atestací zůstanou nedotčeny, možné rozšíření výjimek o eSSL využívaný bezpečnostními sbory a Vojenskou policií.**

Praktická doporučení při přechodu na nový/atestovaný eSSL

Mgr. Denisa Klempířová

Odbor archivní správy a spisové služby MV

Analýza současného stavu výkonu spisové služby jako základ dalších prací

Příjem dokumentů

- Definované kanály příjmu dokumentů.
- Současná pravidla pro příjem dokumentů a jejich aplikace v praxi.
- Vedení jmenného rejstříku a ověřování údajů v ISZR a jiných důvěryhodných zdrojích dat.

Označování dokumentů

- Struktura jednoznačného identifikátoru, označování příchozích dokumentů, označování vlastních dokumentů.
- Způsob označování dokumentů v dalších evidenčních pomůckách.

Evidence dokumentů

- Popis evidenčních pomůcek – elektronický systém spisové služby, samostatné evidence dokumentů, jiné informační systémy.
- Propojení systémů – existuje integrace? Je integrace možná? Je žádoucí?
- Struktura evidenčních čísel a jejich aplikace v praxi.
-

Analýza současného stavu výkonu spisové služby jako základ dalších prací

Rozdělování a oběh dokumentů

- Jak jsou operace předávání dokumentů sledovány?
- Jak obíhají dokumenty v analogové podobě? Je zaznamenána průběžně jejich lokace?

Vyřizování dokumentů

- Jsou dokumenty vyřizovány ve spisech?
- Je správně využíván spisový a skartační plán? Vědí všichni pracovníci se kterými věcnými skupinami pracovat?
- Jsou využívány pevné či volné křížové odkazy? Je vhodná aplikace typových spisů?
- Analýza nevyřízených, neuzavřených spisů, vlastníků dokumentů a spisů (jedná se o aktivní uživatele, nebo uživatele kteří již v organizaci nepůsobí?).

Vyhotovování a podepisování dokumentů

- Jsou vyhotovovány prvopisy v digitální podobě? Jsou ukládány ve výstupních datových formátech? Jsou používány standardizované šablony pro tvorbu dokumentů? Jsou tyto šablony dostupné v eSSL?
- Jsou popsány procesy schvalování a podepisování dokumentů v interní směrnici? Je tato dodržována?
- Jsou správně využívány zajišťovací prvky dokumentů?

Analýza současného stavu výkonu spisové služby jako základ dalších prací

Odesílání dokumentů

- Jakým způsobem jsou vytvářeny stejnopisy dokumentů? Jakými komunikačními kanály může být dokument odeslán? Je zaznamenán způsob odeslání dokumentu?
- Jsou evidovány doručenky?

Ukládání dokumentů a spisů

- Jsou spisy průběžně uzavírány?
- Kdo a kdy kontroluje validitu uzavíraných spisů?
- Jak je nakládáno s analogovými částmi spisů?

Vyřazování dokumentů ve skartačním řízení

- Je skartační řízení prováděno pravidelně a ze všech evidenčních pomůcek?
- Je prováděno elektronické skartační řízení?

Oblasti, které na základě výsledků analýzy řešit

Oblast administrativní

- **Spisový řád**
 - spisový a skartační plán
- **Další interní směrnice**
 - Podpisový řád
 - Provozní řády (podatelna, spisovna...)
- **Metodiky, postupy**
- **Zveřejňované informace na webu**

Oblast technická – příprava eSSL

- **Analýza využívaných spisových a skartačních plánů v eSSL**
- **Uzavírání spisů, vyřizování dokumentů**
- **Vyčištění „nestandardních entit“**
- **Příprava prostředí na migraci/přechod na novou legislativu**

Problematika přechodu na „novou legislativu“

- V rámci přípravy přechodu na „novou legislativu“ vyvstávají otázky, jakým způsobem doposud spravované entity v eSSL převést do nového prostředí eSSL s atestem.
- Problematika je způsobena zejména dřívějším nejednotným přístupem k plnění legislativních požadavků a novými pravidly, která se na původní entity vztahují.
- **Metodicky je třeba řešit zejména:**
 - Správu vyřízených a uzavřených dokumentů a spisů před přechodem na „novou legislativu“
 - Spisové a skartační plány
 - **Tvorbu čísel jednacích a spisových značek**
 - Pevné křížové odkazy
 - Nestandardní entity v eSSL
 - **Stornované dokumenty**

Uzavírání spisů a vyřizování dokumentů

- **Dokumenty a spisy, které zůstanou otevřené, se budou po přechodu na „novou legislativu“ řídit novými pravidly pro odbornou správu dokumentů.**
 - Dokumenty budou muset být vloženy do spisů, aby bylo možné je vyřídit.
 - Spisy budou muset být zařazeny do odpovídající věcné skupiny spisového a skartačního plánu.
- **Staré vyřízené dokumenty zůstanou v původní podobě (včetně původního č. j.).**
 - Při zrušení vyřízení se již budou řídit dle nové legislativy (nutno vložit do spisu, získají nové č. j. ...).
- **Doporučujeme vyřídit a uzavřít dokumenty a spisy, u kterých to je možné.**
 - Uvedené platí rovněž pro dokumenty a spisy evidované v samostatných evidencích dokumentů v elektronické podobě, které jsou integrovány na eSSL.

Příprava entit ve stávajícím eSSL

- Příprava současného prostředí usnadní přechod na nový eSSL s atestem a zabrání problémům po přechodu.
- **Vypořádání „nestandardních entit“**
 - dvojice „iniciační a vyřizující dokument“ – v řadách eSSL využívány, jako náhrada za tvorbu spisů. Eliminovat jejich přechod do eSSL s atestem.
 - „ztracené dokumenty“ – využívány pro „zneaktivnění“ dokumentu v případě ztráty. Doporučujeme vyřídit v rámci sběrného spisu.
 - dokumenty „odeslané jako originál“ – pokud byla funkce použita jako náhrada za aplikaci procesu postoupení. Doporučujeme vyřídit v rámci sběrného spisu.
 - Stornované dokumenty – v atestovaných eSSL platí výrazně odlišná pravidla, držení těchto entit ztěžuje migraci dat. Doporučujeme zažádání o trvalý skartační souhlas pro dokumenty stornované před přechodem na „novou legislativu“.

Spisový a skartační plán

- Spisový a skartační plán se musí načíst před přechodem na novou legislativu (poté již nebude možné načíst jako celek).
- Za účelem přechodu na novou legislativu bude třeba v rámci migrací na straně veřejnoprávních původců dokumentů „**napárovat**“ **původní věcné skupiny ze všech historických spisových a skartačních plánů, které obsahují otevřené dokumenty nebo spisy** na věcné skupiny nového spisového a skartačního plánu.
- Neuzavřené spisy – uživatel bude při nejbližší editační příležitosti (editace, vyřízení, uzavření) donucen k zadání aktuálně platné VS (ideálně v rámci migrace původce napáruje všechny své původní VS na nové VS - pak může dojít automaticky k přetřídění všech otevřených spisů do nových věcných skupin).

Pevné křížové odkazy (PKO)

- PKO mezi dokumenty nebo dokumenty a spisy budou zpravidla převedeny na volný křížový odkaz za podmínky, že v transakční historii bude zaznamenána tato skutečnost.
- Veřejnoprávní původci před změnou vazby by měli mít možnost vygenerování seznamu všech entit propojených PKO.
 - Důvodem vyšší obezřetnosti při posuzování propojení spisů PKO jsou **zájmy veřejnoprávních původců, kteří mohli tyto vazby využívat cíleně, a to jako náhradu za typové spisy**, jejichž pravidla vedení byla dořešena až novým zněním NSESSS.

Rozhraní eSSL

- eSSL s atestem nesmí povolit import entit, které nevyhovují novým legislativním pravidlům. Výjimkou budou jen samostatně vyřízené dokumenty před přechodem na „novou legislativu“ a jejich import ze samostatných evidencí dokumentů v elektronické podobě, které nejsou integrovány s eSSL na úrovni vyřizování.

Právní aspekty zajištění atestované eSSL a možnosti postupu z hlediska ZZVZ

JUDr. Vladimír Voráček

Odbor archivní správy a spisové služby MV

Zatím ještě platí, že od 1. ledna 2027 musí být (až na výjimky) každá elektronická spisová služba, využívaná veřejnoprávními původci atestovaná

- Pokud by k odkladu povinnosti původců využívat od ledna jen atestovanou spisovou službu nedošlo, jsme všichni v situaci definované jako „za pět minut dvanáct“
- Zbývá jen málo času na komunikaci s dodavateli a ověření jejich připravenosti na plnění nových povinností, na analýzu stávajících smluv a kroky k jejich případnému vypovězení, a v neposlední řadě je již hraničně omezený čas na přípravu a realizaci zadávacích řízení.
- Dodavatelům zbývá jen málo času na získání atestu (tříměsíční lhůta)

Ani navrhovaný odklad povinnosti pro původce nemění nic na skutečnosti, která již je účinná:

- Dodavatelé eSSL nesmí od **1. 7. 2025** nabízet a zahájit **dodávání eSSL bez atestu** veřejnoprávním původcům s povinností výkonu spisové služby v elektronické podobě v atestovaném eSSL.
- Tato skutečnost ale dodavatele nediskriminuje z účasti na zadávacím řízení, neboť samotná účast není dle [stanoviska ÚOHS](#) porušením zákazu nabízet spisové služby bez atestu, ale je dána **nutnost atestu nejpozději v době dodání** ([stanovisko MV](#))

K datu uzávěrky této prezentace (14.05.2026) byly vydány celkem tři atesty

Číslo atestu	Objednatel	Produkt	Verze produktu	Platnost atestu od:	Platnost atestu do:
3/2026	Seyfor a.s.	ELDAX eSSL	6.0.0	07.05.2026	07.05.2028
2/2026	ICZ. DMS a.s.	e-spis	3	07.05.2026	07.05.2028
1/2026	GORDIC spol. s.r.o	GINIS	525 / 5.26	25.11.2025	25.11.2027

Dojde-li k odkladu povinnosti používat výlučně atestovanou verzi, neberme to jako příležitost k vyčkávání na dobu, kdy zase budeme v časové tísní

- Je nutné zejména:
 - Komunikovat se stávajícím dodavatelem a zjistit, zda má v plánu atest získat a **k rozhodnému datu** disponovat atestovanou eSSL, a tomu přizpůsobit svůj další postup
 - Proaktivní komunikace s dodavatelem patří k péči řádného hospodáře a může pomoci včas identifikovat potenciální rizika; v případě potřeby pak pomůže připravit alternativní řešení.
 - **Analýza smluv – první krok ke kterému bychom měli přistoupit**

Analýza smluv – ukončení dosavadního smluvního vztahu

- Ukončení smluvního vztahu - Pokud smlouva váže plnění na soulad s právními předpisy a spojuje nesplnění této povinnosti s výpovědí/odstoupením:
 - Odstoupení pro podstatné porušení smlouvy dle § 2002 odst. 1 Obč. Zák.; účinnost lze vázat na rozhodné datum **1. 1. 2027** (vznik porušení)
 - Odstoupení před vznikem porušení možné dle § 2002 odst. 2 Obč. Zák., pokud z chování dodavatele nepochybně vyplývá budoucí porušení (prokazatelně nesměřuje k zajištění atestace)
 - Dohoda o ukončení – nutno posoudit dle § 222 ZZVZ, nepromíjet sankce či povinnosti při přechodu

Analýza smluv - součinnost při přechodu a nároky vůči stávajícímu dodavateli

- **Součinnost dodavatele při přechodu** – pokud není součástí smlouvy; posoudit dle § 222 ZZVZ
 - Nejméně problematická: změna dle § 222 odst. 4 ZZVZ (hodnota nižší než 10 % ceny ve smlouvě a nižší než limit pro nadlimitní VZ; pozor na součet hodnoty všech změn podle tohoto důvodu)
 - Dle okolností zvážit možnost sjednat součinnost bez nároku na dodatečnou platbu s odkazem na zákonnou povinnost dodavatele
- **Nároky zadavatele vůči dodavateli** – náhrada škody z porušení zákonných/smluvních povinností, smluvní pokuty
 - Informovat dodavatele o potenciálních nárocích předem v rámci proaktivní komunikace
 - Neuplatnění vzniklých nároků může být vyhodnoceno jako faktická změna smlouvy ve prospěch dodavatele a porušení § 222 ZZVZ

Vypsání nového zadávacího řízení

- **Nová veřejná zakázka** – s ohledem na zákonné lhůty vyhlásíme bezodkladně veřejnou zakázku na nového dodavatele eSSL.
- Zadávací dokumentace bude obsahovat povinnost nového dodavatele zajistit import dat z původní eSSL.
- **Pokud to je časově možné, upřednostníme některou z transparentních forem veřejné zakázky (otevřené řízení, VZMR pro menší subjekty, případně kombinace VZMR a otevřeného řízení)**
- Zvážíme i možnost využití rámcové dohody, případně vyhrazené změny závazku – nutno myslet na postupy, případně i omezující limity dle zakázkového práva
- Zadávací dokumentace musí obsahovat **některou z variant** zajištění povinnosti atestace

Otevřené řízení (§ 56 ZZVZ)

- **Nejtransparentnější druh zadávacího řízení, časově ale nejnáročnější**
 - Reálně je nutno předpokládat trvání zadávacího řízení zhruba 6 měsíců (v ideálním případě lze dokončit rychleji, s komplikacemi – například prodlužování lhůty na podání nabídek z různých subjektivních i objektivních důvodů. námitky proti zadávací dokumentaci atd., i později)
- **Vymezení zadávacích podmínek (věcné)**
 - Vymezení předmětu zakázky (neomezovat soutěž bez opodstatněných důvodů, specifické moduly a funkcionality nedávat do zadávacích podmínek, a vytvořit pro ně prostor formou opce či vyhrazené změny závazku)
 - Informace k přechodu ze stávající eSSL – dostupné informace o struktuře, formátu, rozsahu migrovaných dat
 - Realistický harmonogram implementace, termín spuštění (kapacity dodavatelů atestovaných eSSL)
 - **Požadavek na atestaci eSSL – možné varianty okamžiku ověření:**

Varianty požadavku na atestaci eSSL v zadávacím řízení

Varianta	Okamžik doložení atestu	Výhody	Rizika / Nevýhody
1 Podmínka účasti (§ 37 odst. 1 písm. b) ZZVZ)	Při podání nabídky [nejpozději na výzvu k objasnění]	Nejvyšší jistota zadavatele	Aktuálně omezení soutěže (jen úzký okruh atestovaných dodavatelů); použitelné podle aktuálního vývoje na trhu (více dodavatelů)
2 Součinnost před uzavřením smlouvy (§ 104 písm. a) ZZVZ)	Před podpisem smlouvy	Jistota před uzavřením smlouvy	Riziko, že vybraný dodavatel atest nezíská ; nutno vyloučit a pokračovat výběrem dalšího v pořadí (otázka časování, proces)
3 Součinnost před uzavřením smlouvy (§ 104 písm. e) ZZVZ) + smluvní podmínka	Před podpisem smlouvy potvrzení o objednání (alt. čestné prohlášení) + doložení atestu při plnění (viz var. 4.)	Kompromis – širší potenciál soutěže dodavatelů procházejících atestací	Nižší míra jistoty – zdržení procesu atestace, nesplnění podmínek dodavatelem (smluvní komplikace)
4 Smluvní podmínka – splnění v průběhu plnění smlouvy	Nejpozději k dodání / migraci dat / spuštění	Nejširší soutěž; max. prostor pro získání atestace	Nejnižší jistota zadavatele ; nutno kombinovat s právem odstoupení a vyhrazenou změnou dodavatele (§ 100 odst. 2 ZZVZ)

Podmínka součinnosti před podpisem smlouvy

- **Předmět veřejné zakázky** – atestovaný systém eSSL zapsaný v seznamu vedeném Českou agenturou pro standardizaci (<https://agenturacas.gov.cz/atestace/vydane-atesty/>)
- **Podmínka pro uzavření smlouvy** – na základě § 104 písm. a) ZZVZ – doložení atestu systému eSSL
 - Nedoložení => vyloučení dodavatele 1. v pořadí po posouzení podmínek kvalifikace
 - Posouzení a rozhodnutí o vyloučení před formálním oznámením / rozhodnutím o výběru
 - Obecně posuzováno jako přístup méně omezující soutěž
- *Alternativně:*
 - **Kombinace prohlášení / doložení probíhajícího procesu atestace (§ 104 písm. e) ZZVZ) + smluvní podmínka**
 - Vyšší flexibilita v zadávacím řízení – možnost uzavřít smlouvu v případech blízkého se dokončení atestace (nebo dle možností harmonogramu implementace)

Překlenovací nástroje ZZVZ – pokud nemůžeme stihnout otevřené řízení

Nástroj	Podmínky	Limit	Vhodnost
VZMR (§ 27 a § 31 ZZVZ)	Předpokládaná hodnota pod limitem	do 3 000 000 Kč bez DPH	Vhodné pro menší zadavatele s nižšími náklady na eSSL
Část veřejné zakázky (§ 18 odst. 3 ZZVZ)	Překlenovací plnění tvoří část jedné VZ s navazující „velkou“ zakázkou	do 20 % celkové hodnoty VZ a max. 1 995 000 Kč bez DPH	Vhodné při plánovaném otevřeném řízení; nutno prokázat jednotný funkční celek
JŘBU – krajní naléhavost (§ 63 odst. 5 ZZVZ)	Krajně naléhavá okolnost, nepředvídatelná, nezpůsobená zadavatelem; nelze dodržet lhůty pro jiný druh zadávacího řízení	Pouze po nezbytně nutnou dobu	Výjimečné; prokázání důvodů na zadavateli; přísný výklad ÚOHS

JŘBU z důvodu krajní naléhavosti – podmínky a rizika

- **Kumulativní podmínky dle § 63 odst. 5 ZZVZ:**
 - Nezbytnost v důsledku *krajně naléhavé okolnosti*
 - Zadavatel ji *nemohl předvídat a ani ji nezpůsobil*
 - Nelze dodržet lhůty pro otevřené, užší ani jednací řízení s uveřejněním
- **Rizika pro zadavatele:**
 - Pouhý blížící se termín 1. 1. 2027 sám o sobě JŘBU neodůvodňuje
 - Pasivita zadavatele (neověření stavu atestace, pozdní zahájení řízení) vylučuje podmínku nepředvídatelnosti
 - Napadení návrhem u ÚOHS způsobující časový skluz = důkaz nedostatečné časové rezervy zadavatele
- **Smlouva z JŘBU:** nutno sjednat rozvazovací podmínku vázanou k okamžiku dodání atestované eSSL z „otevřeného“ řízení

Pozor, důkazní břemeno, že byly splněny podmínky pro použití JŘBU nese zadavatel, a ÚOHS jejich splnění posuzuje velmi přísně!

Smluvní podmínky – doporučené „pojistky“

- **Právo odstoupit od smlouvy od počátku** – pro případ nesplnění podmínky atestace k určenému okamžiku.
- Smluvní ošetření rizika vzniku škody / náhrada škody vybraným dodavatelem.
- **Vyhrazená změna dodavatele** dle § 100 odst. 2 ZZVZ – po odstoupení lze uzavřít smlouvu s dalším dodavatelem v pořadí
 - V zadávacích podmínkách stanovit posloupnost náhradních dodavatelů dle výsledků hodnocení nabídek
 - Podmínky uzavření smlouvy s náhradním dodavatelem (ceny, cenový rozdíl, náhrada škody)

Shrnutí doporučení

- **Proaktivní komunikace s dodavatelem** – ověřit stav atestace a reálný předpoklad získání atestu
- **Při zjištění rizika** – analyzovat možnosti ukončení smlouvy a připravit podklady nového zadávacího řízení
- **Dostatečná časová rezerva** – zahájit zadávací řízení bez zbytečného odkladu
- **Podmínka atestace** – v aktuální situaci na trhu preferovat součinnost před podpisem smlouvy nebo doložení před dodáním eSSL
- **Překlenovací nástroje** – krajní možnost do zajištění dlouhodobého řešení, nutné řešit návaznost stávající, dočasné a dlouhodobé eSSL; případné zadání v JŘBU je spojeno s důkazním břemenem zadavatele (naplnění všech podmínek)
- **Poučme se z toho, co nám možná chybělo ve stávající smlouvě** – nová smlouva by měla obsahovat exit strategii, neměla by v ní chybět vyhrazená změna závazku na předvídatelné úpravy smlouvy, případně i využití opčního práva. Rovněž úprava povinnosti dodavatele reagovat na legislativní změny – soulad s právními předpisy – a stanoví za nesplnění této povinnosti sankce a poskytuje možnost výpovědi/odstoupení

Děkujeme za pozornost

PhDr. Daniel Doležal, Ph.D., Mgr. Denisa Klempířová,

JUDr. Vladimír Voráček

Odbor archivní správy a spisové služby MV